

MEMO

Contactpersoon

Naam
T
E

Van (team Jeugd & Onderwijs)
Aan Commissie van Toezicht op het Openbaar Onderwijs (CTOO)
Kopie aan André Boogaard (griffie)
Datum 30 september 2025
Betreft Jaarstukken 2024, Nestas Scholengroep

1 Inleiding

Het bestuur van de Nestas Scholengroep heeft de jaarstukken van 2024 aan de gemeenteraad aangeboden, ter bespreking in de commissie toezicht openbaar onderwijs (CTOO). Via deze memo worden de leden van de CTOO op de hoogte gebracht van de belangrijkste ontwikkelingen bij het schoolbestuur op basis van het jaarverslag. Daarnaast wordt ook de financiële situatie besproken. Dit met als doel de leden van de CTOO te ondersteunen in hun toezichthoudende rol op de financiële positie (continuïteit) van het openbaar onderwijs. Deze rol is verder omschreven in respectievelijk de wet primair onderwijs (artikel 17 lid d en e) en de wet voortgezet onderwijs (artikel 3.6 en 3.7).

De gemeenteraad heeft in 2021 het 'werkdokument CTOO' vastgesteld. Daarin is afgesproken dat:

- de schoolbesturen jaarlijks verantwoording afleggen over de financiële gezondheid door middel van een standaard-vragenlijst;
- alleen een gesprek wordt gehouden over de financiën als de antwoorden hiertoe aanleiding geven en dus het standaard-jaargesprek te laten vervallen;
- om het jaar een 'relatiegesprek' wordt gehouden met het bestuur om de ontwikkelingen van de school in brede zin te bespreken;
- de openbare inspectierapporten van de Inspectie van het Onderwijs worden gebruikt als bron voor de stand van zaken op de scholen.

Op 8 juli j.l. heeft de CTOO een relatiegesprek gevoerd met enkele leden van het bestuur van de Nestas scholengroep gevoerd. Het bestuur heeft een toelichting op de recente ontwikkelingen binnen Nestas gegeven. Daarnaast heeft de CTOO met het bestuur gesproken over de wijze waarop de begroting met externen gedeeld wordt. Dit laatste onderwerp valt buiten de orde van deze memo.

De onderwijsinspectie heeft voor het laatst de school bezocht op 8 februari 2018. Het ontbreekt dus aan een recent inspectierapport, waardoor de inhoud van deze memo slechts is gebaseerd op het jaarverslag 2024.

2 Conclusie

Het jaarverslag geeft geen aanleiding om in 2025 in gesprek te gaan met de school. De financiële positie van de school is, ondanks dat Nestas inteert op eigen vermogen, positief.

De continuïteit van het onderwijs is vooralsnog niet in gevaar.
Het realiseren van de geplande bezuinigingen tot en met 2028 zijn wél een belangrijke voorwaarde voor een financieel gezonde bedrijfsvoering en structureel financieel evenwicht.
Het advies is dan ook om vast te houden aan de cyclus van gesprekken zoals in het werkdocument CTOO omschreven. Dit houdt in dat voor 2027 een nieuw relatiegesprek ingepland kan worden.

3 Toelichting – Onderwijs en strategisch beleid

Uit de jaarstukken over 2024 komen geen zorgelijke ontwikkelingen naar voren die de continuïteit van het onderwijs op korte termijn bedreigen. Wel vallen een aantal zaken op. Deze punten zijn verdeeld onder de volgende onderwerpen.

Kwaliteit onderwijs

In maart jl. heeft de Inspectie van het Onderwijs Nestas beoordeeld. Het eindoordeel was in totaal voldoende. Nestas scoort een goed op "Uitvoering kwaliteitscultuur".

Een aantal zaken valt op:

De kennis van de bestaande NT2-voorziening, obs Mondriaan, wordt nog onvoldoende gedeeld met andere Dordtse scholen. NT2 staat voor "Nederlands als tweede taal".

Ook buiten het Nestas -bestuur kan hiervan gebruik gemaakt worden.

Deze kennis kan helpen het onderwijs aan meertalige leerlingen op alle scholen te verbeteren.

Alle Nestas scholen binnen het Dordts Leerprogramma hebben nu onderwijstijdverlenging van 4-5 uur per week.

Nestas heeft met subsidie vanuit OCW op twaalf scholen en brugfunctionaris aangesteld. Deze vormt een belangrijke schakel tussen school, ouders en andere partners in de wijk en in de stad.

Personeel

Nestas streeft naar goed werkgeverschap. Daarom investeert de organisatie in professionalisering, goed werkgeverschap, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid.

Nestas heeft maatregelen genomen om zoveel mogelijk vaste medewerkers te behouden. Interne mobiliteit bevorderen om zo ongewenste uitstroom te voorkomen. Actieve werving van zij-instromers is stopgezet.

Nestas zet in op de begeleiding van startende leerkrachten. Dit doet Nestas door interne en boven schoolse coaching.

Leerlingenontwikkeling

De meerjarige leerling ontwikkeling is stabiel.

Nestas blijft kritisch naar de continuïteit op langere termijn kijken. Voorbeelden hiervan zijn het samenvoegen van locaties zoals de Wantijschool en de Kennedyschool.

Oekraïense leerlingen

Ten aanzien van leerling ontwikkeling meldt Nestas dat de Oekraïense leerlingen inmiddels als reguliere leerlingen bij Wereldwijzer zijn ingestroomd. Nieuwe kinderen uit Oekraïne worden opgenomen in de NT2 voorziening van obs Mondriaan.

Wachttijl Mozaïek

Nestas signaleert een groeiende behoefte aan Montessorionderwijs. Daarom onderzoekt zij de mogelijkheid van extra onderwijsruimte om de wachttijl van Mozaïek aan te pakken.

4 Toelichting - financiën

De jaarrekening is beoordeeld aan de hand van de volgende vragen uit de standaard-vragenlijst (a-c) en aanvullende vragen (d-f):

a. Is er sprake van een materieel evenwicht?

Het resultaat van Nestas is in 2024 opnieuw negatief en is uitgekomen op € 3,9 miljoen (negatief). Dat is hoger dan het begrote resultaat van € 3,2 miljoen negatief. De grootste oorzaken voor dit verschil worden toegelicht op pagina 51 en 52.

De meerjarenbegroting laat structurele negatieve resultaten zien. Er is geen sprake van materieel evenwicht. Hier staan dus niet direct structurele baten tegenover. De tekorten worden gedekt door onttrekkingen aan de reserves. Dit is al eerder besproken met Nestas. De gemeente heeft ingestemd met de lijn om op eigen vermogen in te teren. Maar de reserves nemen ieder jaar fors af.

Nestas teert dus meerjarig in op het eigen vermogen. Hier zien wij hier (nog steeds) een risico, omdat de (negatieve) resultaten over 2023, 2024 (realisatie) en 2025, 2026 en 2027 (prognose) uit de reserves worden gedekt.

b. Zijn er bezuinigingen in de begroting opgenomen en hoe worden deze ingevuld?

Ja, er is een bezuinigingsopdracht. Zo is een actieve werving voor zij-instromers stopgezet. Er wordt kritisch gekeken naar het niet verlengen van tijdelijke contracten, de groepsgrootte en inhuur van extern personeel. Er is een werkgroep 'Anders organiseren' gevormd.

Na vergaderingen met de auditcommissie van de RvT en de RvT in december 2024, is in januari 2025 de laatste hand gelegd aan het actieplan 2025. Daarin zijn naast de plannen, gekoppeld aan de Koers 2023-2027, de meerjarenbegroting 2025-2028 van de leerlingenaantallen, exploitatie, balans, kasstroom en de kengetallen opgenomen.

De bezuinigingsmaatregelen zijn ook opgenomen.

De kengetallen laten een financieel gezond beeld zien als deze bezuinigingen worden gerealiseerd in de periode t/m 2028.

c. Zijn de voorzieningen deugdelijk onderbouwd?

De voorzieningen zijn voldoende onderbouwd, zie o.a. het overzicht op pagina 80. De jaarstukken 2024 bevatten een controleverklaring van de onafhankelijke accountant; de voorzieningen en de toelichting daarop voldoen aan de wettelijke eisen die hiervoor gelde

d. Wat zijn de ratio's?

Voor de beoordeling van de jaarrekeningen hanteert de Inspectie van het Onderwijs drie kengetallen die gebruikt worden voor het identificeren van besturen met een mogelijk financieel risico.

Dit zijn:

- Solvabiliteit
- liquiditeit
- normatief publiek eigen vermogen.

Deze worden genoemd en toegelicht op pagina 55.

Nestas concludeert dat de kengetallen een financieel gezond beeld laten zien. Nestas gaat ervan uit dat de geplande bezuinigingen gerealiseerd worden in de periode t/m 2028.

Hierbij wel weer de opmerking dat Nestas structureel inteert op het eigen vermogen.

Dit is een blijvend aandachtspunt. Het realiseren van de bezuinigingen is een harde voorwaarde voor een financieel gezonde bedrijfsvoering en een structureel in evenwicht zijnde begroting.

In onderstaande tabel zijn de relevante kengetallen doorgerekend (uit: jaarverslag NESTAS 2024):

Bedragen x € 1.000							
	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Signalering Inspectie
Solvabiliteit 2 ((EV + voorzieningen)/totaal passiva)	61,1%	42,3%	53,3%	47,6%	48,3%	48,2%	<30%
Liquiditeit (vlokkende activa/kortlopende schulden)	1,8	1,2	0,9	0,7	0,9	0,9	< 0,5
Absolute omvang liquide middelen	€ 15.204	€ 14.951	€ 4.711	€ 3.921	€ 4.827	€ 5.237	€ 100
Rentabiliteit (nettoresultaat/ totale baten)	-4,3%	-8,3%	-3,2%	-3,6%	-0,1%	0,2%	<0%
Weerstandsvermogen (Totaal EV / totale baten)	21,5%	13,2%	10,0%	6,9%	6,7%	6,9%	< 5%
Reservepositie (o.b.v. signaleringswaarde OCW) (feitelijk publiek eigen vermogen - signaleringswaarde publiek eigen vermogen)/ totale baten	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	> 0

e. Is er sprake van inzicht in relevante risico's voor het weerstandsvermogen?

De risico's worden beschreven op de pagina's 46 t/m 48. Het totale eigen vermogen (€ 6,2 mln.) is nog voldoende ten opzichte van de risico's (€ 1,9 mln.). Het weerstandsvermogen (de mate waarin een organisatie in staat is om (financiële) tegenslagen op te vangen zonder dat zij in gevaar komt) is dus nog goed te noemen. Hierbij opnieuw de opmerking dat Nestas structureel inteert op het eigen vermogen. Dit is een blijvend aandachtspunt. Op dit moment is er nog voldoende eigen vermogen. Van belang is om te blijven monitoren dat de bezuinigingen het gewenste effect hebben.

f. Hoe is de reservepositie en is er sprake van (mogelijk) bovenmatig publiek eigen vermogen?

Hoeveel eigen vermogen heeft een onderwijsinstelling redelijkerwijs nodig voor een gezonde bedrijfsvoering, en wanneer is het mogelijk te veel?

Kenmerk Jaarstukken 2024, Nestas Scholengroep
Datum 30 september 2025

Om daar een indicatie voor te hebben, hanteert de Inspectie van het Onderwijs vanaf 2020 de 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen'. De signaleringswaarde gaat over het publieke deel van het eigen vermogen, dus exclusief privaat vermogen.
Bij Nestas is geen sprake van een bovenmatig eigen vermogen.

Blijvend aandachtspunt: Nestas teert in op eigen vermogen

Zoals gezegd zijn de reserves nog voldoende ten opzichte van de risico's. Het weerstandsvermogen (de mate waarin een organisatie in staat is om (financiële) tegenslagen op te vangen zonder dat zij in gevaar komt) is dus goed te noemen. Hierbij wel weer de opmerking dat Nestas structureel inteert op het eigen vermogen. Dit is dus een blijvend aandachtspunt.